

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002901

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОНЕУ від 08.09.2025 р. № 147

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Володимир Олегович

2. Volodymyr O. Polishchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 21-08-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10356

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06, 06.03, 06.04, 06.04.13, 06.04.19

Тема дисертації:

1. Нова індустріалізація економіки України: теорія та методологія аналізу.
2. New industrialization of Ukraine's economy: theory and methodology of analysis.

Реферат:

1. У дисертаційній роботі здійснено ґрунтовне дослідження трансформаційних процесів у світовій та національній економіці, які зумовлюють появу і становлення нового типу продуктивних сил. Обґрунтовано, що сучасний етап економічного розвитку потребує переосмислення індустріалізації не просто як історичного явища минулого, а як об'єктивного процесу, що розгортається в нових формах у контексті глобальних технологічних змін. Неіндустріалізація трактується як друга фаза індустріального розвитку, яка логічно продовжує першу. Якщо результатом першої фази стало широке впровадження електрифікації, то друга пов'язана із якісним переходом до системної автоматизації, цифровізації та роботизації виробництва. У роботі запропоновано альтернативне трактування неіндустріалізації не як ізольованого етапу, а як глибокої трансформації технічного та соціально-економічного базису, що зумовлює появу нових форм організації виробництва, праці та управління. Зокрема, досліджено зміну технічного устрою сучасної економіки, в межах якої класична триланкова структура «двигун – передавальний механізм – людина» трансформується в нову – «двигун – механізм – автоматична система управління – людина». Показано, що в цій новій

конфігурації суттєво змінюється роль людини у виробничому процесі: вона дедалі менше виступає як безпосередній виконавець фізичної праці й дедалі більше — як елемент, що забезпечує загальне управління та контроль за автоматизованими процесами. Критично проаналізовано постіндустріальну парадигму, яка домінує у сучасному економічному мисленні та практиці формування економічної політики, зокрема у сфері післявоєнного відновлення України. Доведено, що дана парадигма має суттєві методологічні вади і не здатна забезпечити науково обґрунтовану стратегію модернізації економіки. Особливу увагу приділено концепції «четвертої промислової революції» К. Шваба, яка, попри свою популярність, не має достатнього теоретичного підґрунтя для аналізу системної модернізації промисловості. Вказано на описовий характер цієї концепції та її неспроможність пояснити сутність і закономірності процесів нової індустріалізації. Важливе місце у дослідженні посідає вивчення специфіки соціально-економічного розвитку України. Зокрема, виявлено, що однією з ключових системних проблем, яка унеможливує реалізацію традиційних моделей трудомісткого виробництва, є демографічна криза. На цьому тлі обґрунтовано необхідність створення так званих «безлюдних» виробництв — високотехнологічних, комплексно автоматизованих виробничих систем, здатних функціонувати за мінімальної участі людини. Запропоновано розглядати створення таких виробництв як ключовий пріоритет нової державної промислової політики в умовах післявоєнного відновлення. Розширено уявлення про національну економічну модель, зокрема доведено, що в Україні так і не сформувався повноцінний промисловий капіталізм. У роботі висунуто тезу про наявність глибокого розриву між генетичною основою економіки — товарно-ринковою, та структурною — капіталістичною. Саме цей розрив породжує інституційну нестабільність і гальмує індустріальну модернізацію. На цій основі обґрунтовано необхідність свідомого формування державно-капіталістичної моделі розвитку, що передбачає активну участь держави у формуванні промислової політики, координації капіталовкладень, технологічного оновлення та розвитку виробничої інфраструктури. Проаналізовано дію економічних законів капіталізму в контексті управління неоіндустріальними процесами, з особливою увагою до закону циклічності. Розкрито, що промисловий цикл є механізмом періодичного оновлення основного капіталу, який дозволяє технічному прогресу реалізовуватися в межах економічної системи. Удосконалено методологічний підхід до розуміння циклічного розвитку не як загрози, а як необхідного інструменту відновлення техніко-економічної бази. Наголошено, що в Україні технологічна база для запуску циклічного оновлення не була створена, насамперед через тривале домінування неоліберальної моделі, що обмежує можливості державного втручання у стратегічні галузі. У дисертації також сформульовано концепцію неоіндустріального цільового орієнтиру як альтернативи постіндустріальному сценарію. Показано, що такий орієнтир має стати основою комплексної стратегії відбудови та розвитку національної економіки після завершення воєнних дій. Визначено, що лише цілеспрямована програма керованої неоіндустріалізації, яка ґрунтується на поєднанні державного управління та ринкових механізмів, спроможна забезпечити довгострокове економічне зростання, подолання деіндустріалізації та зміцнення економічного суверенітету України.

2. The dissertation presents an in-depth study of the transformational processes occurring in the global and national economies, which are leading to the emergence and formation of a new type of productive forces. It is substantiated that the current stage of economic development requires a fundamental rethinking of industrialization, not merely as a historical phenomenon of the past, but as an objective process unfolding in new forms amid global technological change. The concept of neo-industrialization is interpreted as the second phase of industrial development, which logically continues the first. While the result of the initial phase was the widespread introduction of electrification, the second is associated with a qualitative transition to systemic automation, digitalization, and robotization of production. The dissertation proposes an alternative interpretation of neo-industrialization – not as an isolated phenomenon, but as a profound transformation of the technical and socio-economic foundation, which gives rise to new forms of production, labor organization, and management. In particular, the technical structure of the modern economy is analyzed, in which the classical three-link system «engine – transmission mechanism – human» is being replaced by a new configuration: «engine – mechanism – automatic control system – human». It is shown that within this new system, the role of the human being is

fundamentally transformed—from a direct executor of physical labor to a controller and supervisor of automated processes. The post-industrial paradigm, which currently dominates both economic thought and policy-making – especially in the context of Ukraine’s post-war recovery – is subjected to critical analysis. It is demonstrated that this paradigm contains significant methodological flaws and is incapable of providing a scientifically sound modernization strategy. Particular attention is given to K. Schwab’s concept of the «Fourth Industrial Revolution» which, despite its popularity, lacks sufficient theoretical depth to serve as a framework for analyzing systemic industrial modernization. Its descriptive nature renders it inadequate for understanding the essence and regularities of neo-industrialization. A key focus of the study is the specific features of Ukraine’s socio-economic development. One of the systemic problems identified is the demographic crisis, which makes traditional labor-intensive models of production unviable. In this context, the dissertation justifies the necessity of developing so-called "unmanned" production systems – high-tech, fully automated manufacturing complexes requiring minimal human intervention. The creation of such systems is proposed as a strategic priority of state industrial policy during the post-war reconstruction period. The research expands the understanding of Ukraine’s national economic model. It is demonstrated that a fully developed industrial capitalism has not formed in Ukraine. The work introduces the thesis of a structural gap between the genetic (commodity-market) and the structural (capitalist) foundations of the national economy. This disjunction generates institutional instability and hinders industrial modernization. As a response to this challenge, the dissertation substantiates the need for a consciously constructed state-capitalist model of development, which would involve the active role of the state in shaping industrial policy, directing investments, promoting technological renewal, and developing production infrastructure. The role of capitalist economic laws in the context of managing neo-industrialization is explored, with particular emphasis on the law of cyclicity. It is revealed that the industrial cycle functions as a mechanism for the periodic renewal of fixed capital, thereby enabling the materialization of technological progress within the economic system. A refined methodological approach is proposed: cyclical development is interpreted not as a destructive phenomenon but as a constructive mechanism for updating the techno-economic base. It is emphasized that Ukraine has not created the necessary technological foundation for triggering such cyclical renewal, largely due to the prolonged dominance of the neoliberal model, which limits the capacity for strategic state intervention. The dissertation also formulates the concept of a neo-industrial development benchmark as an alternative to the post-industrial scenario. It is argued that this benchmark should serve as the foundation of a comprehensive strategy for post-war reconstruction and national economic development. It is concluded that only a targeted program of guided neo-industrialization – based on a synthesis of state governance and market mechanisms – can ensure long-term economic growth, reverse deindustrialization, and strengthen Ukraine’s economic sovereignty.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Поліщук В. О. Нова індустріалізація як елемент відтворення національного капіталу в умовах цифрової трансформації економіки та глобальних викликів. Наукові інновації та передові технології. Серія «Економіка». 2025. № 5 (45). С. 814-823. (0,72 д.а.)
- 2. Поліщук В. О. Особливості зростання в моделях економічного розвитку нових індустріальних країн. Наукові інновації та передові технології. Серія «Економіка». 2025. № 3 (43). С. 796-806. (0,74 д.а.)

- 3. Поліщук В. О. Нова індустріалізація: цифрова трансформація промисловості. Наукові перспективи. Серія «Економіка». 2025. № 2 (56). С. 1048-1058 (0,7 д.а.)
- 4. Шараг О. С., Поліщук В. О. Державна підтримка нової індустріалізації: механізм, промислова політика і стратегія. Наукові інновації та передові технології. Серія «Економіка». 2025. № 6 (46). С. 731-742 (0,81 д.а.)
- 5. Керекеша О. В., Поліщук В. О. Мотиваційні механізми у поведінковій економіці. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 11-12 (288-289). С. 116-125. (1,19 д.а.)
- 6. Поліщук В. О. Основні засади впровадження нової індустріалізації на основі зеленої економіки. Турбулентність глобальних геополітичних процесів і проблеми національної безпеки : монографія / О. М. Кириленко, М. А. Козловець, Г. Л. Рябцев та ін. ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. Харків : Право, 2025. С. 142-153. (0,56 д.а.)
- 7. Polishchuk V. Basic principles of implementing new industrialization based on a green economy. Green and digital economic transformation: a synthesis of the future : monograph; Edited by I. Tatomyr, L. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2024. P. 93-104. (0,86 д.а.)
- 8. Поліщук В. О. Концептуальні характеристики нової індустріалізації в умовах цифрової економіки. Теорія розвитку національної транзитивної економічної системи в умовах нового етапу глобалізації : монографія / за заг. ред. М. І. Зверькова. Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 69-90. (0,89 д.а.)
- 9. Поліщук В. О. Соціальні наслідки нової індустріалізації: можливості та ризики. Актуальні проблеми розвитку економічної теорії в умовах сучасних викликів : матеріали XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Покританівські читання» (Одеса, 6 грудня 2024 р.) / Одеський національний економічний університет. 2025. С. 55-59. (0,2 д.а.)
- 10. Поліщук В. О. Екологічна складова сталого розвитку в умовах нової індустріалізації: інтеграція екологічних стандартів у промисловість. Географія та туризм: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (12 березня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2025. С. 207-213. (0,24 д.а.)
- 11. Поліщук В. О., Осадчий М. Л. Вплив нової індустріалізації на функціонування морських портів України в умовах цифрової економіки. Географія та туризм: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (12 березня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2025. С. 285-290. (0,2 д.а.)
- 12. Поліщук В. О. Цифровізація промисловості в повоєнний період. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Одеса, 18 жовтня 2024 р.). Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 44-46. (0,2 д.а.)
- 13. Поліщук В. О. Нова індустріалізація: можливості та перспективи для повоєнного відновлення України. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Одеса, 13 жовтня 2023 р.). Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 26-28. (0,15 д.а.)
- 14. Поліщук В.О., Луньова О. К. Основні етапи розвитку вітчизняної промисловості і уроки з них. Актуальні проблеми розвитку економічної теорії в умовах сучасних викликів : матеріали XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Покританівські читання» (Одеса, 1 грудня 2023 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 61-64. (0,22 д.а.)
- 15. Поліщук В.О., Луньова О.К. Історико-теоретичні аспекти формування нової індустріалізації. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XX Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 26-27 квітня 2023 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 50-52 (0,22 д.а.)
- 16. Поліщук В. О. Цифровізація як одна з основних передумов нової індустріалізації. Сучасні інформаційні технології та системи в управлінні : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів (Інтернет-конференція), 20-21 квіт. 2023 р. / М-во освіти і науки України,

Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана, Акад. фінансів та бізнесу Vistula. Київ : КНЕУ, 2023. (0,17 д.а.)

- 17. Поліщук В. О. Нова індустріалізація як базис економічного розвитку. Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Полтава, 26-27 квітня 2023 р.), Полтава, 2023. С. 153-155 (0,2 д.а.)
- 18. Поліщук В. О. Нова індустріалізація як модель економічного розвитку. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.), Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 333-335. (0,2 д.а.)
- 19. Поліщук В. О. Індустрія 4.0 – новий етап індустріалізації. Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти, (11-12 травня 2023 року, м. Рівне), Рівне : НУВГП, 2023. С. 342-348. (0,25 д.а.)
- 20. Поліщук В. О. Передумови формування національної моделі соціально-економічного розвитку. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Одеса, 20 жовтня 2022 р.). Одеса: ОНЕУ, 2022. С. 34-36. (0,2 д.а.)
- 21. Поліщук В. О. Нова індустріалізація як драйвер економічного розвитку. Актуальні проблеми розвитку економічної теорії в умовах сучасних викликів : матеріали XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Покританівські читання» (Одеса, 2 грудня 2022 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2022. С. 55-59. (0,2 д.а.)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000814; 0123U102626.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зверяков Михайло Іванович

2. Mykhailo I. Zvieriakov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0039-5068

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=L1BGvlsAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецова Марина Аркадіївна
2. Maryna A. Kuznietsova

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7055-7168

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=PZhSx2sAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасевич Віктор Миколайович
2. Viktor M. Tarasevych

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6997-0166

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=OV7tvToAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, буд. 2, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Патлатой Олександр Євгенович
2. Oleksandr Y. Patlatoi

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2093-8034

